

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı

Sayı : B.13.2.SGK.0.65.03.01.91-2/610/ 830395
Konu: İstanbul Milletvekili
Kadir Gökmen ÖĞÜT'ün (7/12862)
Esas Nolu Yazılı Soru Önergesi

15 Ocak 2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 03/12/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-95951 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Kadir Gökmen ÖĞÜT'e ait 7/12862 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımız ilgili birimlerince incelenmiş olup, konuya dair cevabi bilgi ve değerlendirmeler ekte sunulmuştur.

Bilgilerini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK:
Cevap yazısı

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN KADİR GÖKMEN ÖĞÜT'E AİT
7/12862 ESAS NO'LU SORU ÖNERGESİNE CEVAP

2008 yılında sağlık karnesinin ve devamında vizite kâğıdı uygulamasının kaldırılması ile kişilere, T.C. kimlik numarası üzerinden sağlık hizmeti sunulmaya başlanmıştır. Ancak sağlık karnesi ve vizite kâğıdı uygulamalarının kaldırılması sonrasında; Kurumca sağlık yardımları karşılanmayan kişilerin usulsüz olarak sağlık hizmeti aldıkları gerek müfettiş raporlarında gerekse sivil toplum kuruluşları tarafından dile getirilmiştir. Ayrıca, kişilerin, sağlık hizmet sunucularına tedavi olmak amacıyla gitmedikleri halde bazı sağlık hizmet sunucuları tarafından bu kişiler adına sağlık hizmeti sunulmuş gibi Sosyal Güvenlik Kurumuna fatura edilmeye başlanılmıştır.

Sağlık alanında suistimallerin önüne geçilmesine yönelik olarak avuç içi damar izi tarama yöntemiyle kimlik doğrulaması yapılabilmesine ilişkin çalışmalar Kurum tarafından yaklaşık iki yıldır sürdürülmektedir.

2011 yılının Şubat ayında test çalışmalarına başlanan sistem Mayıs 2011 tarihinden itibaren bir özel hastane ve Haziran 2011 tarihinden itibaren de üniversite hastanesinde pilot uygulamasına başlanılmıştır.

2011 yılında Ekonomik Koordinasyon Kurulunda, yukarıda bahsedilen usulsüz işlemlerin engellenmesi amacıyla avuç içi damar izi ile kimlik doğrulama uygulamasının özel ve üniversite hastanelerinde 01/07/2012 tarihi itibarıyla uygulamaya geçilmesine karar verilmiştir.

Bu itibarla, hizmet sunumunda vatandaşların kimliğinin doğru olarak saptanamamasının getirdiği sorunların önlenmesi amacıyla; kişilerin, T.C. kimlik numarası bulunan nüfus cüzdanı, ehliyet, pasaport veya evlilik cüzdanı ile birlikte biyometrik yöntemlerle kimlik kontrol işlemleri tamamlandıktan sonra sağlık hizmeti sunucusundan sağlık yardımları almalarına ilişkin, 5510 sayılı Kanunun 67 nci maddesinde 1/3/2012 tarihli ve 6283 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle düzenleme yapılmıştır.

Bir özel hastane ve üniversite hastanesinde pilot uygulaması devam eden sistemin başarılı olması nedeniyle Sosyal Güvenlik Kurumu Yönetim Kurulu tarafından 20/04/2012 tarihinde alınan Kararda;

1-Sağlık hizmetlerinin elektronik ortamda güvenli ve güvenilir altyapılar üzerinde vatandaş odaklı ve kaliteli olarak sunulmasının sağlanması, hizmet sunumunda vatandaşların kimliklerinin geleneksel yöntemler ile doğru olarak saptanamamasının getirdiği suistimallerin önlenmesi amacıyla, vatandaşların kimliklerinin dijital yöntemlerle belirlenmesi için birçok biyometrik yöntemlerin bulunduğu, bunların bilimsel yöntemlerle karşılaştırılmasının yapılması neticesinde, Avuç içi damar izi ve parmak damar izi yöntemlerinin Tübitak raporlarında da belirtildiği üzere en uygun yöntemler olarak belirlendiği,

2-Diğer taraftan; avuç içi damar izi sisteminin kullanılabilirliği hakkında yapılan ön araştırma neticesinde başlatılan pilot uygulama çalışmalarının bu güne kadar başarılı bir şekilde devam ettiği,

3-Ayrıca, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü yetkililerinin yapmış olduğu açıklamalar doğrultusunda, elektronik kimlik kartı uygulamasının 2009 yılında pilot bölge olarak Bolu İlinde uygulamaya sokulduğu ve bu uygulamanın 2013 yılından başlanarak 2016 yılı sonuna kadar tüm illerde tamamlanmasının

planlandığı anlaşılmış olduğundan bu sürenin uzunluğu dikkate alındığında Kurumun beklemeye tahammülü olmadığından, bu arada sağlık tedavilerinden yararlanan vatandaşların kimliğinin doğru olarak saptanabilmesi bakımından, en etkin ve uygun yöntemlerle suiistimallerin önlenmesi Kurum açısından büyük önem taşıdığından,

Avuç içi damar izi sistemiyle kimlik doğrulama işleminin genişletilerek tüm illerde uygulamaya geçilmesi ve bu sistemle provizyon verilmeye başlanılmasının uygun ve yerinde olacağı belirtilmiştir.

Sağlık Uygulama Tebliğinin 22/06/2012 tarih ve 28331 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 3.1.2 numaralı "Kimlik Tespiti" başlıklı maddesinde; genel sağlık sigortalısının, sağlık kurum ve kuruluşlarına müracaatlarında nüfus cüzdanı, sürücü belgesi, evlenme cüzdanı, pasaport veya verilmiş ise Kurum sağlık kartı belgelerinden biri ile kimlik tespiti ve biyometrik yöntemlerle kimlik doğrulaması yapmaları zorunlu hale getirilmesi yönünde düzenleme yapılmıştır.

Bu çalışmalar neticesinde özel hastaneler ile üniversite hastanelerinde 1 Temmuz 2012 tarihi itibarıyla Konya ilinde avuç içi damar izi tarama yöntemiyle kimlik doğrulaması uygulaması başlatılmış olan sistem 15/09/2012 - 15/10/2012 tarihleri arasında 20 ilimizde (Ağrı, Amasya, Bartın, Bilecik, Bingöl, Bitlis, Burdur, Çankırı, Iğdır, Karabük, Karaman, Kastamonu, Kilis, Mardin, Muş, Nevşehir, Niğde, Sinop, Şırnak, Yozgat) uygulamaya girmiş ve son olarak 15/11/2012 - 15/01/2013 tarihleri arasında ise geri kalan 61 ilimizde uygulamaya geçecektir.

MEDULA hastane sistemi üzerinden günlük 1,5 milyon üzerinde provizyon alınmaktadır. Bu durum göz önünde bulundurulduğunda biyometrik kimlik doğrulamada kullanılacak olan sistemin; çok hızlı ve hata oranı düşük, hijyenik, temassız, vatandaşı herhangi bir fiziki şekilde etkilemeyen sistem olması önem arz etmektedir.

Avuç içi damar izi sisteminde; cihaz farklı fonksiyonları yerine getiren geniş bir sistemin parçasıdır. Proje kapsamında kimlik doğrulama işlemi tek bir cihaz üzerinden yapılmamaktadır. Avuç içi damar izi sistemi; çözüm paketi istemci ünitesi, pinpad, sensör, handguide ve uygulama yazılımından oluşmaktadır. Dolayısıyla birbirinden farklı sistemleri bazı basın ve yayın organlarında çıktığı gibi maliyetleri açısından karşılaştırmak doğru sonuçlar vermeyecektir.

Yukarıda da bahsedildiği üzere bu sistemin uygulanmasına karar verilen yer Ekonomik Koordinasyon Kuruludur. Bu sistemin test ve pilot çalışmaları yaklaşık 2 yıl sürmüştür. Bu süreç içerisinde sağlık hizmet sunucuları ile yapılan her toplantı ve konferans, kongrelerde sistem hakkında gerekli bilgilendirmeler yapılmıştır.

Diğer biyometrik kimlik doğrulama sistemlerinde yer alan sensörlerin de patentleri bir firmaya aittir. Avuç içi damar izi sisteminde yer alan cihazlardan sadece avuç içi damar izi okuma sensörü bir firma tarafından üretilmektedir. Sistemin geri kalan bütün yazılım ve donanımları Türk mühendisleri tarafından Türkiye'de geliştirilmiş ve üretilmiştir. Bu cihazların sağlık hizmet sunucularına pazarlama ve satış işlemlerini yapan birden fazla firma bulunmaktadır. Dolayısıyla sisteme ait cihazların tek bir firmadan tedarik edildiği söylemi doğru değildir.

Avuç içi damar izi sistemine ait cihazlar ile ilgili olarak Bakanlık ve Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından herhangi bir ihale yapılmamıştır. Avuç içi damar izi sistemi özel sağlık hizmeti sunucuları ile üniversite hastaneleri tarafından temin edileceğinden bu cihazı alacak olan sağlık hizmet sunucuları adına Kurumun ihale yaparak alması söz konusu değildir.

Tasarlanan yapının sorunsuz, hızlı ve güvenilir çalışması için proje bileşenlerinin uyumlu bir şekilde çalışması gerekmektedir. Bu nedenle donanım, yazılım, güvenlik, veri ve hizmet unsurlarının bir bütünlük sağlaması projenin istenen sonuçlara ulaşmasında önemli bir unsurdur. Toplam sistem performansı, süreklilik, yönetilebilirlik garantisi ve sorun kaynağının hızlı tespiti için güçlü bir sistem ve yapı kurulmuştur.

Avuç içi damar izi sisteminde yer alan cihazların, özel sağlık hizmeti sunucuları ile üniversite hastaneleri tarafından temin edileceğinden servis ve bakım hizmetleri 2 yıl süre ile garanti kapsamındadır.

Avuç içi damar izi tanıma sisteminin fiyatının belirlenme işlemleri Bakanlık ve Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yapılmamıştır. Avuç içi damar izi sistemi birçok ürün ve hizmetin bileşenlerinden oluşmaktadır.

1. Avuç içi damar izi okuyucu cihazı (palmsecure sensor)
2. Avuç içi damar izi okuyucu el konumlandırma ünitesi (handguide)
3. Avuç içi damar izi okuyucu sistemi (SecureSign)
4. Avuç içi damar izi okuyucu bilgi giriş klavyesi ve ekranı (keypad)
5. Avuç içi damar izi okuyucusu istemci yazılımı (client software)
6. Avuç içi damar izi okuyucusu sunucu yazılımı (server software)
7. Avuç içi damar izi okuyucusu sunucu servis ve takip yazılımı (service management software)
8. Avuç içi damar izi okuyucusu yönetim yazılımı (central management software)
9. Avuç içi damar izi okuyucusunun bölgesel kurulumu,
10. Avuç içi damar izi okuyucusu çağrı merkezi hizmeti (call center)
11. Avuç içi damar izi okuyucu sistemi yerinde servis hizmeti (2 yıl)
12. Avuç içi damar izi okuyucusu bölgesel dağıtım hizmeti
13. Avuç içi damar izi okuyucusu veri merkezi donanımı ve çevre birimleri
14. Avuç içi damar izi okuyucusu merkezi yönetim onsite destek hizmeti
15. Avuç içi damar izi okuyucusu merkezi donanım servis hizmeti

Bu unsurların birleştiği sistemin fiyatının 2.300 ila 2.500 dolar aralığında ve fiyata yukarıda yer alan işlemlerin dahil olduğu belirtilmektedir.

Bir cihaza 3 branşın tanımlaması ve ilave her tanımlanan branş için ilave lisanslama ücretinin alınması uygulamasından vazgeçilmiştir. Özel sağlık hizmet sunucuları ile üniversite hastanelerinin hasta kabul, poliklinik ve branş sayıları tam olarak belli olmadığından talep edilecek olan cihaz sayıları tam olarak bilinmemektedir. Bu nedenle 50-60 milyon dolar gibi bir pazar oluşacağı bilgisi ve hesaplama yöntemi doğru değildir.

5510 sayılı Kanunun “Sağlık hizmetlerinden yararlanma şartları” başlıklı 67 inci maddesinin üçüncü fıkrası ile Sağlık Uygulama Tebliğinin “Kimlik Tespiti” başlıklı 3.1.2 numaralı maddesine göre kimlik tespiti işlemlerinin sağlık hizmet sunucuları tarafından doğru bir şekilde yapılması ve sonrasında sağlık hizmetlerinin verilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, 2012 Yılı Sosyal Güvenlik Kurumu Özel Sağlık Hizmeti Sunucularından Sağlık Hizmeti Satın Alım Sözleşmesinin 6.2.3. numaralı maddesinde; “Sağlık hizmet sunucuları; Sağlık Hizmetlerinin Sunumu Açısından Medula Sisteminin Gerektirdiği Bilgi İşlem Altyapısını, hastaları bilgilendirmeye yönelik Kurumca hazırlanacak yazılımları çalıştırmak üzere bünyesinde gerekli donanım altyapısını, hastaların kimlik tespitlerine ilişkin Kurumca oluşturulacak sisteme uygun gerekli altyapıyı yine Kurumca belirlenecek sürede, kendi bünyesinde oluşturmakla yükümlüdür.” hükmü yer almaktadır.

Dolayısıyla kimlik tespit işlemlerinin sağlık hizmet sunucuları tarafından doğru bir şekilde yapılması gerektiğinden avuç içi damar izi sistemine ait cihazların bedellerinin de ilgili mevzuat çerçevesinde sağlık hizmet sunucuları tarafından ödenmesi gerekmektedir.